

Криміналістичне вчення про фіксацію доказової інформації

КРИМІНАЛІСТИЧНА ФОТОГРАФІЯ ТА ВІДЕОЗАПИС

Питання лекції:

- 1. Поняття, об'єкти, форми та методи фіксації доказової інформації*
- 2. Поняття, система та значення криміналістичної фотографії в розкритті та розслідуванні злочинів*
- 3. Методи закарбовуючої та дослідницької фотографії*
- 4. Застосування цифрової фотографії під час проведення слідчих дій*
- 5. Застосування відеозапису в процесі розкриття та розслідування злочинів*

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

- 1. Бирюков В.В. Цифровая фотография: перспективы использования в криминалистике.— Луганск: РИО ЛИВД, 2000.— 138 с.*
- 2. Бирюков В.В. Научные и практические основы использования компьютерных технологий для фиксации криминалистически значимой информации.— Луганск: РИО ЛАВД, 2002.— 262 с.*
- 3. Колесниченко А.Н., Найдис И.Д. Судебная фотография.— Харьков: Вища школа, 1981.— 184 с.*
- 4. Леви А.А., Горинов Ю.А. Звукозапись и видеозапись в уголовном судопроизводстве.— М.: Юрид.лит., 1983.*
- 5. Салтевский М.В., Лысов Н.Н. Криминалистическая фотография, кинематография и видеозапись в правоохранительной деятельности.— К., 1993.— 146 с.*
- 6. Сырков С.М., Моисеев А.П. Фотографирование на месте происшествия. Часть 1 Общие положения.— М.: ВНИИ МВД СССР, 1980.— 104 с.*

Фіксація доказів -

це система дій з відображення у встановлених законом формах фактичних даних, що мають значення для правильного вирішення кримінальної справи, а також умов, засобів і способів їхнього виявлення та закріплення.

Об'єктом фіксації -

є не будь-які фактичні дані, а лише ті, на основі яких у визначеному законом порядку органи дізнання, слідчий і суд установлюють наявність або відсутність суспільно небезпечного діяння, винність особи, що вчинила це діяння, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи (ст. 65 КПК України).

Форми фіксації доказової інформації

Форма - спосіб реалізації,
закарбування

ВЕРБАЛЬНА

ГРАФІЧНА

ПРЕДМЕТНА

**НАОЧНО-
ОБРАЗНА**

Засоби фіксації доказової інформації

засоби фіксації вербальної інформації (протоколювання, звукозаписуючі пристрої);

засоби створення ідеальних моделей (плани, креслення, малюнки, схеми);

засоби створення матеріальних моделей (консервація об'єктів, зліпні маси, фото-, відеоапаратура, комплекти для створення синтетичних портретів та інші);

допоміжні засоби фіксації інформації (пакувальний матеріал, опечатування, посвідчувальний напис до зліпків, відбитків речових доказів, а також об'єктів, що вилучаються в натурі)

Буринський Євген Федорович (1849-1912)

Основоположник наукової і судової фотографії. У 1894 р. за дорученням Російської Академії наук він організував першу судово-експертну лабораторію в Росії. Нагороджений премією імені М. В. Ломоносова “за відкриття в галузі науково-дослідної фотографії та їх практичне використання”.

Основна праця: Судебная экспертиза документов, производство ее и пользование ею. - СПб., 1903

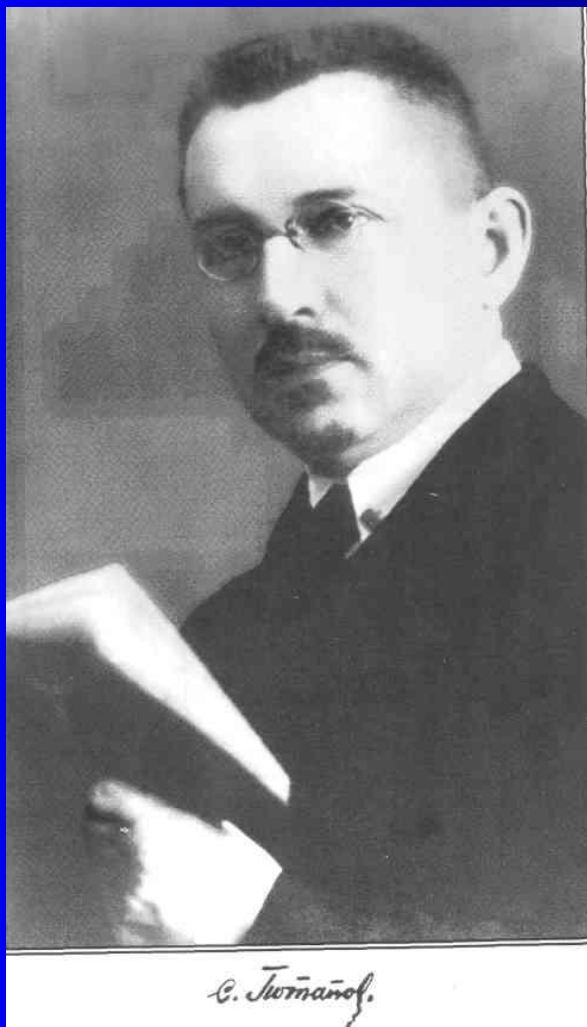

Альфонс Бертільйон (1853-1914)

Один з піонерів криміналістики, директор бюро ідентифікації Паризької поліцейської префектури. Автор антропометричного методу криміналістичної реєстрації, методу словесного портрету, сигналетичної фотозйомки

Потапов Сергій Михайлович (1873-1957)

Доктор юридичних наук, професор.
Один з піонерів радянської криміналістики, автор теорії криміналістичної ідентифікації.

У 1926 році написав книгу “Судова фотографія”, яка була першою роботою з питань використання фотографії в боротьбі зі злочинністю . Дав визначення судової фотографії як системи "науково-розроблених методів фотографічної зйомки, що застосовується з метою розкриття злочинів і пред'явлення суду наочного доказового матеріалу"

Криміналістична фотографія -

галузь криміналістичної техніки, яка являє собою систему наукових положень і розроблених на їх основі методів, засобів і прийомів фотозйомки, що використовуються при проведенні слідчих, оперативно-розшукових дій, а також при експертних дослідженнях в процесі розкриття, розслідування та попередження злочинів

Види судової фотографії

ЗАКАРБОВУЮЧА

**СУДОВО-
ДОСЛІДНИЦЬКА**

**Судово-
слідча**

**Оперативно
розшукова**

Об'єкти фіксації:

подія злочину, місця події з їх обстановкою, трупи, сліди злочину і злочинця, речові докази, особи, причетні до вчинення злочину

Об'єкти фіксації:

речові докази, що підлягають експертному дослідженню, порівняльні зразки, матеріали, що використовуються під час експертизи

Методи закарбовуючої фотографії

**Панорамна
фотозйомка**

**Стерео-
фотозйомка**

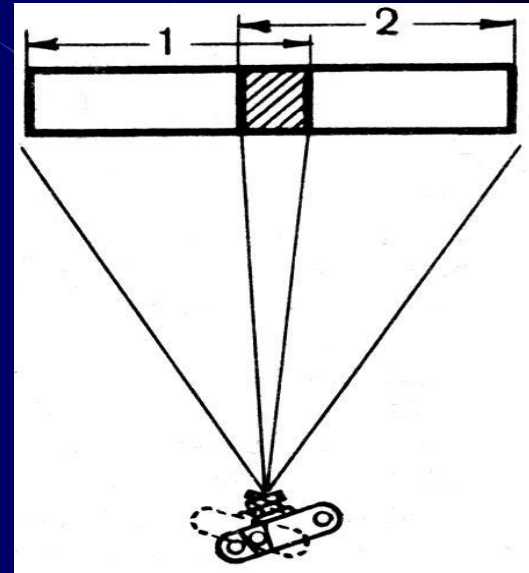
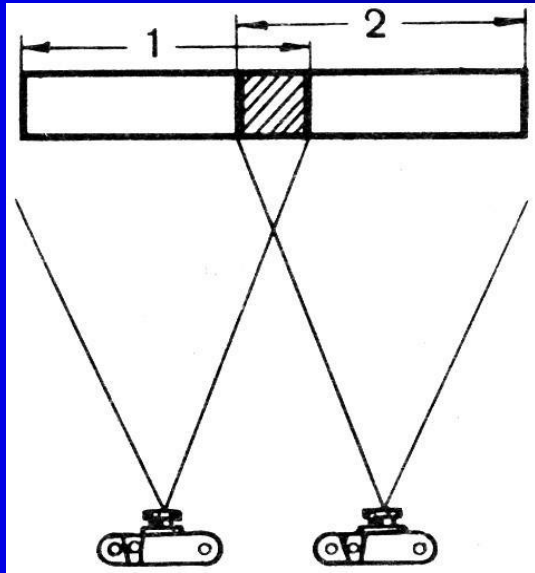
**Вимірювальна
(масштабна)
фотозйомка**

**Репродукційна
фотозйомка**

**Макро-
фотозйомка**

**Сигналетична
(впізнавальна)
фотозйомка**

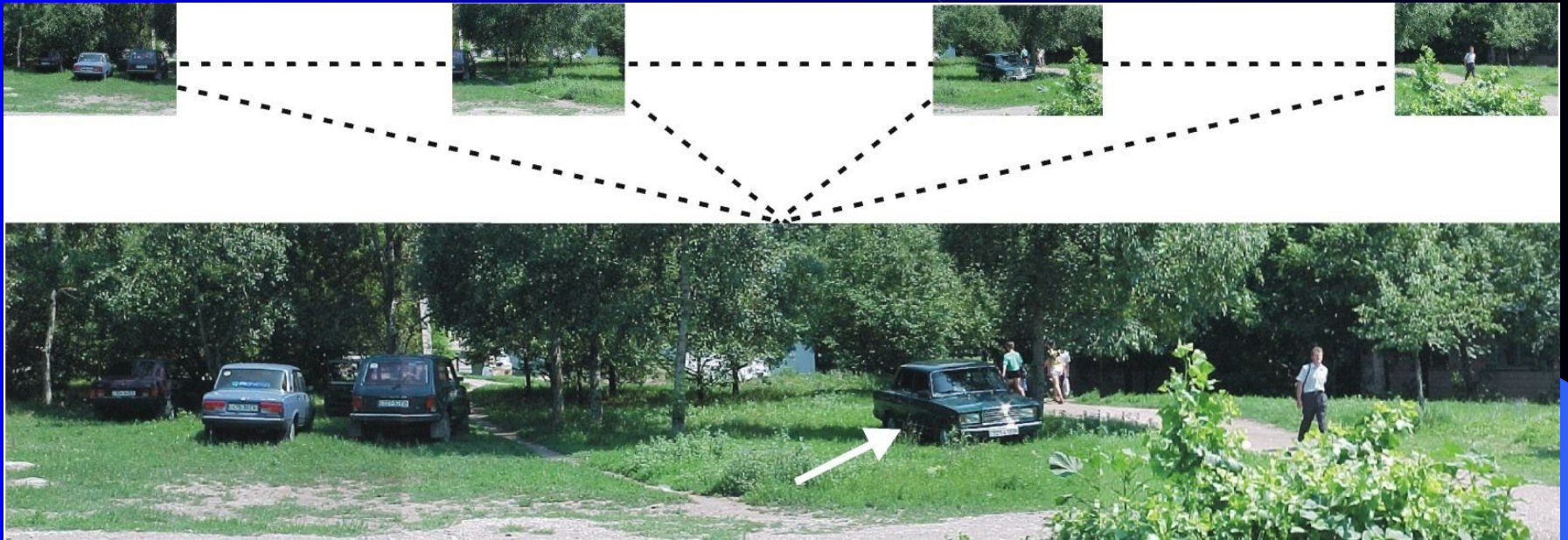
Панорамна фотозйомка

Це послідовна зйомка об'єкта, на декількох взаємопов'язаних кадрах, сполучених потім в загальний знімок - панораму, зображення якого при заданому масштабі не може вміститися у звичайному кадрі.

Розрізняють два способи панорамної зйомки — *лінійний та круговий*.

Панорамна фотозйомка

Фотозйомка місця події круговою панорамою

Стереофотозйомка

являє собою метод отримання фотозображень, що сприймається в трьох вимірюваннях, об'ємно.

Стереоскопічний метод зйомки складний по техніці виконання, але його потрібно застосовувати у випадках:

- нагромадження великої кількості предметів;
- наявності безлічі розташованих близько один до одного планів, які на звичайному фотографічному знімку можуть злитися в одну площину (місця катастроф, вибухів і ін.);
- необхідності швидко зафіксувати обстановку місця випадку, наприклад, при ДТП;
- фіксації об'єктів, які важко сприймаються на звичайному фотознімку (колодязі, ями і інші подібні об'єкти фотографічної зйомки);
- отримання більш чіткого уявлення про позу трупа, виявленого на місці події

Вимірювальна (масштабна) фотозйомка

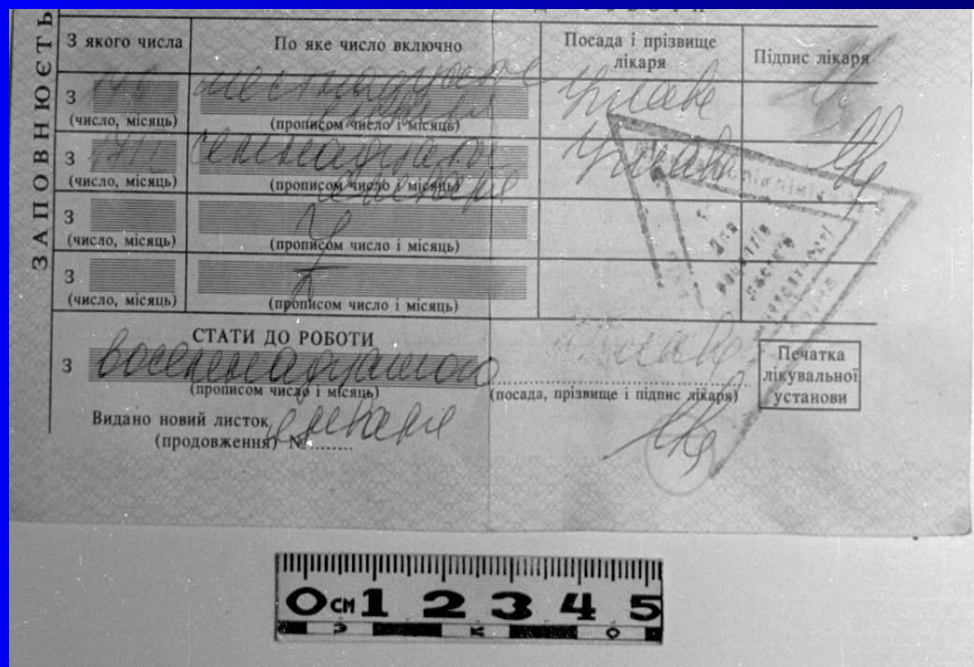
призначена для отримання зображень, за якими можна визначити просторові характеристики зображених на фотознімку об'єктів.

Здійснюючи фотозйомку даним методом необхідно дотримуватись наступних правил:

- масштабна лінійка розміщується на висоті площини предмета;
- фотоапарат повинен розташовуватися суворо вертикально над об'єктом, що знімається;
- задня стінка фотоапарата повинна бути паралельна площині об'єкта, що фотографується.

Репродукційна фотозйомка

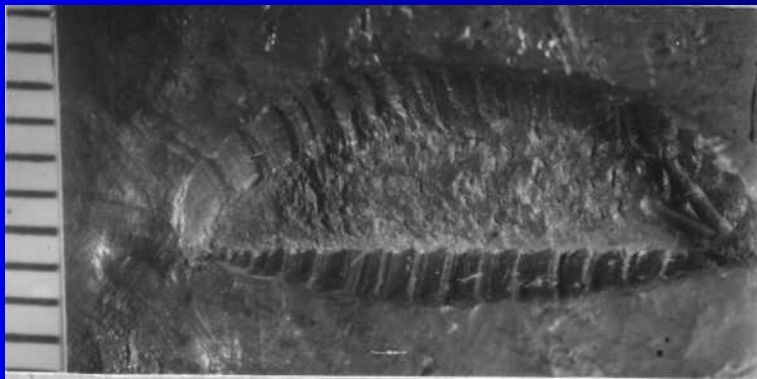
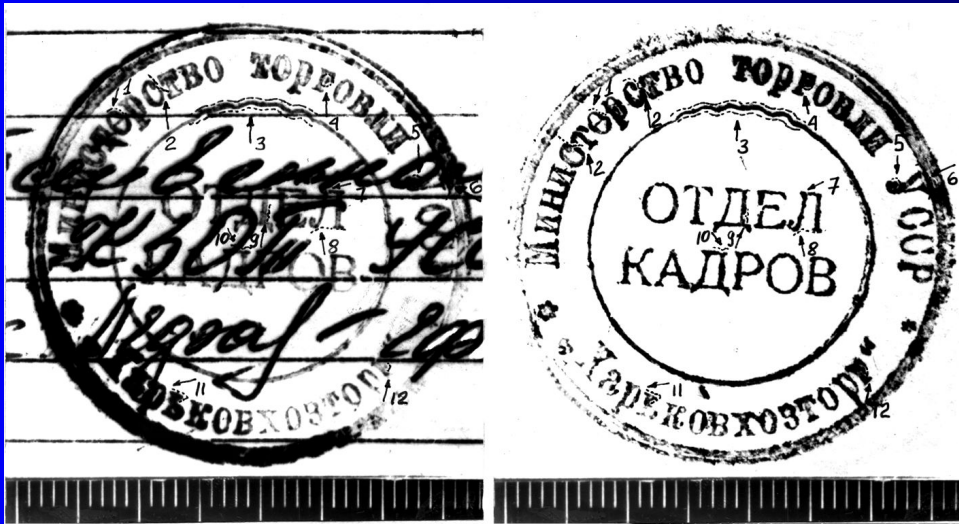

призначена для отримання фотокопій текстів, малюнків, креслень й інших плоских об'єктів.

При репродукційній зйомці потрібно дотримуватись наступних умов:

- задня стінка фотоапарата повинна бути суворо паралельна задній площині документа, що фотографується;
- документ повинен бути рівномірно освітлений.

Макрофотозйомка

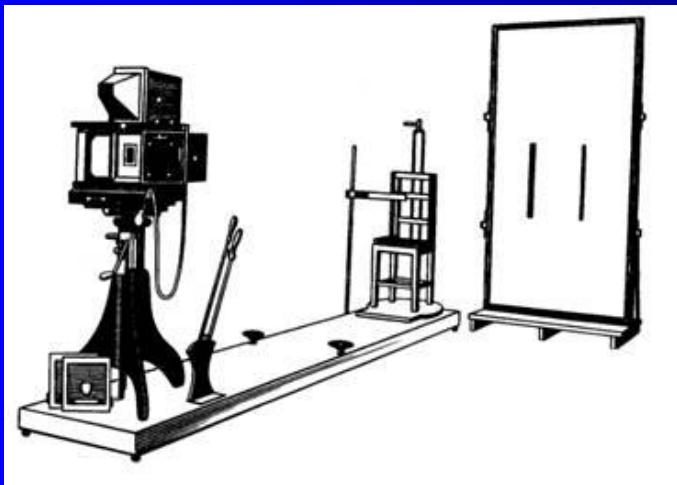
метод отримання зображення в натуральну величину або зі збільшенням без використання мікроскопа.

Масштаб збільшення при цьому можливий від 1:2 до 20:1. Для зйомки використовують дзеркальні камери з подовжувальними кільцями або макроприставки. В лабораторних умовах може бути проведена з використанням спеціальних установок "МРКА", "УЛАРУС" та ін.

Сигналетична (впізнавальна) фотозйомка

застосовується для
фіксації
зовнішності
людини з метою
впізнання, розшуку
і кримінальної

Фотоустановка А.Бертільйона

реєстрації злочинців, а також для
впізнання трупів.

Здійснюючи фотографування з метою
кримінальної реєстрації, звичайно роблять
два знімки: в фас і правий профіль. Перед
зйомкою головний убір знімається, волосся
зачісується так, щоб оголити вуха, окуляри
знімаються, очі повинні бути відкритими.

Орієнтуюча фотозйомка

здійснюється з метою відображення місця події загалом з охоптом його орієнтирів і навколишнього оточення.

Орієнтуюча фотозйомка може здійснюватися з декількох точок, щоб мати більш повне уявлення про місце події, а також може виконуватись панорамним способом.

Оглядова фотозйомка

це зйомка самого місця події без охопту навколишнього середовища.

Оглядові знімки повинні доповнювати один одного, при цьому обстановка і предмети фіксуються в тому вигляді, в якому вони є на момент огляду. Для цього фотографування проводять з декількох точок, інколи протилежних (зустрічна зйомка).

Вузлова фотозйомка

зйомка окремих предметів, найбільш важливих частин обстановки місця події.

На вузловому знімку об'єкти зображуються великим планом так, щоб можна було визначити форму, характер пошкоджень, взаєморозташування слідів на предметі.

Детальна фотозйомка

проводиться з метою відображення зовнішніх ознак виявлених речових доказів і слідів.

Детальні фотознімки повинні нести максимум інформації про об'єкт. Здійснюється методом вимірювальної фотографії, тому зйомку проводять з такої відстані, щоб в кадрі знаходився лише об'єкт — речовий доказ або його частина.

Методи судово-дослідницької фотографії

**Мікро-
фотозйомка**

**Фотозйомка в
невидимих
променях**

**Тіньова
фотозйомка**

**Фотозйомка
рефлектуючих
слідів**

**Кольоро-
подільна
фотозйомка**

ЛЕКЦІЯ ЗАКІНЧЕНА.
ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ.
ГОТОВІ ВІДПОВІСТІ НА
ВАШІ ЗАПИТАННЯ.